

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

*Libera!–studie Boudewijn Bouckaert–Alain
Boone*

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

- ▶ Armoedeval
(werkloosheidsval, uitstroomval, doorstroomval)
- ▶ Trade-off voor individu om uit uitkeringstoestand naar arbeidstoestand te gaan is negatief
- ▶ Kost toetreding arbeidsmarkt
  - Arbeidsinspanning (werk, vervoer, verwervingskosten) = L
  - Verlies uitkering als IGU = dA
- ▶ Voordeel toetreding arbeidsmarkt
  - Loon = W
  - Sociale Integratie = S
  - als $(L + dA > W + S)$ dan Armoedeval

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

- ▶ Armoedeval kan dus tegengegaan worden door
- ▶ L te verlagen (die is zeer hoog omwille van de hoge arbeidskost)
- ▶ dA te verlagen: dit kan op twee wijzen; door A te verlagen of te verminderen, of ze 'vast' te maken (bv. Basisinkomen)
- ▶ W te verhogen (bv. lasten op arbeid te verminderen en netto-loon te verhogen)
- ▶ S te verhogen (is moeilijke variabele)

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

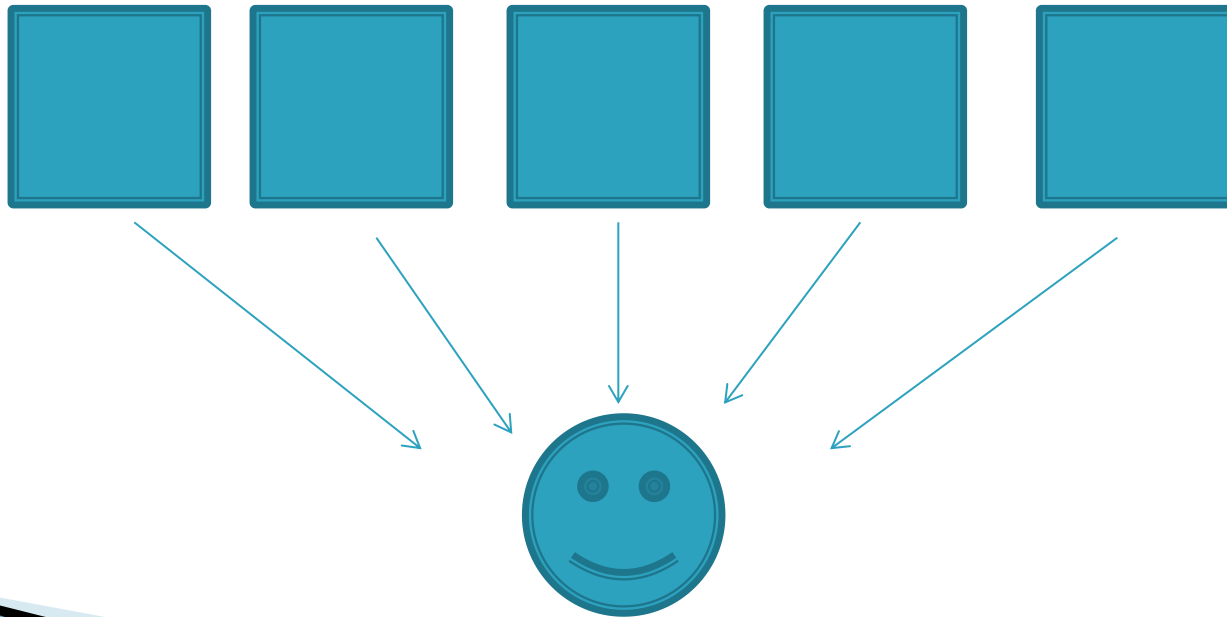
- ▶ Doorstroomval
- ▶ Als $dL + dA > dW + dS$
- ▶ (verklaart bedrijfswagens, maaltijdschèques, GSM's, enz)
- ▶ Probleem van IGU's
- ▶ Klassieke sociale zekerheid: vervangingsinkomens (werkloosheid en invaliditeit) en armoedebestrijding (COO)= vrij eenvoudig systeem

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

- ▶ Sinds een aantal decennia: explosie van inkomensgerelateerde regelingen
- ▶ – ofwel wordt een uitkering gegeven als inkomen beneden bepaalde drempel
- ▶ –ofwel wordt openbare dienst goedkoper geleverd
- ▶ –ofwel worden ‘chèques’ geleverd waarmee men private diensten kan aanschaffen

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

- ▶ Bovendien worden IGR's toegekend door verschillende onafhankelijke politieke instanties; trichter-effect

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

- ▶ Voorbeelden
- ▶ Federaal:
  - RVV (16 306,36€)
  - OMNIO (recht op hogere terugbetaling ziekte..)
  - MAF
- ▶ Vlaams
  - Studiefinanciering (schooltoelage, studietoelage)
  - Kinderopvang
  - Initiatief buitenschoolse opvang(BO)
  - VEA (dakisolatiepremie)
  - Vlaamse renovatiepremie
  - Vlaamse verbeteringspremie
  - Huurprijs subsidie
  - Sociale huurwoning
  - Huren via Vlaams Woningfonds

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

▶ Vlaams

- Vlaamse Woonlening
- Sociale lening
- Sociale koopwoning

Gemeentelijk

Bv. Gent: stedelijke verbeterpremie voor electriciteit

Bv. Leuven : aanvullende verbeteringspremie
woningen

Netbeheerders

Eandis: premie voor energiezuinige woningen; premie voor condensatieketel; premie voor warmtepomp

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

▶ Provinciaal

- Oost-Vlaamse premie voor aansluiting van woning op het openbaar wegennet
- Vlaams-Brabant : bijkomende onderhandse leningen voor aankoop of bouw van woning

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

- ▶ Remedies
- ▶ Sociaal kadaster en sociale enveloppe
  - Volledig kadaster van IGU's
  - Vaststellen van hoegrootheid van sociale enveloppe : uit literatuur blijkt dat men gemotiveerd is om te werken met meer-inkomen van 15 à 25 %; dat betekent dat sociale enveloppe (dA) theoretisch tussen 85 à 75 % van reserveringsloon mag bedragen; reserveringsloon verschilt per individu, dus zal men algemene drempel moeten zetten (bvb. minimumloon)

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

- ▶ Sociale enveloppe: stel dat reserveringsloon 1600 € per maand bedraagt dan sociale enveloppe 1200 €; voor tegenwaarde 1200 € aan IGU's; elke IGU's moet dan gewaardeerd worden in puntensysteem, waarbij rekening gehouden met hoogte van bedrag en frequentie bv. van prijsreductie, bvb. voor treinabonnementen : gemiddelde reisafstand van Belg; wie erboven zit zal deze IGU misschien nemen, wie eronder zit niet);
- ▶ Regeling moet afgesproken worden door coördinatie met meerdere overheden

Inkomensgerelateerde regelingen en armoedeval

- ▶ Andere remedies
- ▶ Basisinkomen voor iedereen en VERVANGT Igu's; niet er bovenop zoals Van Parijs en consoorten (= +/-Milton Friedman, negatieve inkomstenbelasting; lang geleden door PVV verdedigt);
- ▶ Opheffen van inkomensgrenzen van alle regelingen gecombineerd met belastbaarheid van sociale voordelen